

Q.P. Code : 20897

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. : 1. Attempt any four questions.
2. All questions carry equal marks.

1. Discuss the relations between the English East India Company in Mumbai and the Marathas till 1818.
2. Describe the diverse communities of Mumbai in the eighteenth century.
3. Evaluate the growth and impact of cotton trade on the city of Mumbai.
4. Examine the factors which facilitated the migration of labour to Mumbai.
5. Write a detail note on various schemes adopted for water supply and drainage in Mumbai.
6. Explain the role of missionaries in promoting education in Mumbai.
7. Review the role of the city of Mumbai in Gandhian Movements.
8. Comment on :
 - (a) Art and Architecture in Mumbai
 - (b) Cinema industry in Mumbai.

(मराठी रूपांतर)

(३ तास)

एकूण गुण : १००

सूचना : (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
(२) सर्व प्रश्नांना समाप्त गुण आहेत

१. १८१८ पर्यंत मुंबईतील इंग्लिश ईस्ट इंडिया कंपनी आणि मराठा सत्ता यांच्यातील संबंधाची चर्चा करा.

Q.P. Code : 20897

2

२. अठराव्या शतकातील मुंबईमधील विविध समाजांचे वर्णन करा.
 ३. मुंबई शहराकरील कापसाच्या व्यापाराचा विकास आणि परिणाम यांचे मूल्यमापन करा.
 ४. कामगारांच्या मुंबईतील स्थळांतराला जबाबदार ठरलेल्या घटकांचे परीक्षण करा.
 ५. मुंबईसाठी पाणी पुरवठा आणि जलनिःसारणासाठी बनवण्यांत आलेल्या विविध योजनांवर विस्तृत टिप्पणी लिहा.
 ६. मुंबईत शिक्षणाच्या प्रसारासाठी मिशनाऱ्यांनी केलेले कार्य स्पष्ट करा.
 ७. गांधीवादी चळवळीतील मुंबई शहराच्या भूमिकेचे पुर्णमुल्यांकन करा.
 ८. भाष्य करा : (१) मुंबईतील कला आणि वास्तुशिल्प (स्थापत्य)
(२) मुंबईतील चित्रपट व्यवसाय.
-